

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم صل على محمد و آل محمد و عجل فرجهم

آزمون کتاب روشهای تدبر مکی

با سلام و خدا قوت خدمت قرآن پژوهان عزیز

انشالله شرکت در دوره روشهای تدبر مکی با تقویت استقامت و توان ما را در مراجعه به قرآن به ویژه توقف در سوره های بلند همراه بوده و با ایجاد نگاه منظومه ای به سوره های امکان دریافت نگاه قرآن به موضوعات و همراهی با ساختارهای قرآنی را در ما ایجاد کرده باشد.

همانطور که مستحضر هستید ما در انتهای این دوره لازم است برای ارزیابی خود چند مورد را احراز کنیم. برای آشنایی با این موارد می توانیم از جدول زیر استفاده نماییم.

| شاخص ها                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| استقامت در مطالعه و فهم سوره های بلند ( با تأکید بر ارائه کلیت سوره در قالب نمودار)                                                 |
| مقایسه بین موضوعات و غرض سوره ها برای رسیدن به غرض و موضوعات مشترک                                                                  |
| بازخوانی دسته سوره از منظر موضوعی مشترک با ساختار از قبل تدوین شده و مقایسه آن موضوع در آن دسته سوره تا رسیدن به نگاه کلان          |
| بازخوانی دسته سوره از منظر موضوعی مشترک — با ساختار به دست آمده توسط مخاطب— و مقایسه آن موضوع در آن دسته سوره تا رسیدن به نگاه کلان |

ممکن است شما در خلال دروس کتاب به ویژه دروس مربوط به جمع بندی دسته سوره ها ( دروس ۷ یا ۱۱) توانسته باشید موارد فوق را احراز نمایید؛ در این صورت همین کفایت می کند؛ لیکن ممکن است تمایل به ارزیابی خود در یک سوره دیگر و دریافت بازخورد از بیرون داشته باشید، در این صورت می توانید در آزمون زیر شرکت نمایید.

۱- یکی از دو سوره مبارکه ق یا قصص را که آشنایی بیشتری با سیر موضوعات و جریان احکام و تفصیل حقایق آن دارید، انتخاب نمایید. آن سوره را به کمک درس مربوطه در تدبر سوره ای — سوره ق- یا تدبر مکی -سوره قصص- مطالعه نمایید.

۲- در این آزمون بناداریم تدبر بین سوره ای را بین سوره ق و مریم یا قصص و مریم تجربه کنیم. برای آشنایی با فضای کلی سوره مبارکه مریم ابتدا ابتدا بیان آیات سوره را از تفسیر المیزان مطالعه نمایید.

۳- سوره مبارکه مریم را با محوریت آیات ابتدایی مطالعه نمود و نقشه سوره را با محوریت این آیات رسم نمایید. پیشنهادا برای طبقه بندی آیات سوره بر اساس آیات ابتدایی از سر ستونهای جدول زیر استفاده نمایید.

| ذکر                     | رحمت رب          | عبده زکریا                             | عبودیت رب    | عبودیت دیگران   |
|-------------------------|------------------|----------------------------------------|--------------|-----------------|
| اتصال دهنده های به رحمت | جلوه های رحمت رب | ویژگی دریافت کننده ها و واسطه های رحمت | در مسیر رحمت | محرومیت از رحمت |

۴- نقشه سوره مبارکه مریم و غرض آن را در کنار نقشه سوره مبارکه قصص/ق و غرض آن قرار داده، موضوعات مشترک دو سوره را تعیین نموده و برای آنها غرضی مشترک ( غرض دو سوره) ثبت نمایید.

۵- همانطور که ملاحظه می فرمایید یکی از اوصاف مشترک بین جریان هدایت در سوره مبارکه مریم و قصص، تقوا هست. [ جا دارد به آیات مربوطه و اهمیت موضوع در سوره کمی پرداخته شود] بدین ترتیب:

❖ ابتدا با توجه به آیات مربوط به جریان هدایت؛ جهت استخراج ساختار وجودی انسان متقی در دو سوره به بازخوانی آنها بپردازید. ( برای

استخراج ساختار وجودی جریان هدایت در سوره مبارکه مریم از آیات ذیل ستون سوم از جدول مربوط به سؤال ۳ استفاده نمایید)

❖ صفت در ساختار وجودی نتیجه تکرار عمل و تثبیت چرخه هست. بنابراین با مقایسه ساختار وجودی جریان هدایت در دو سوره می توان تقوا را در آن دو مقایسه نمود.

❖ نقاط مشترک و متمایز تقوا در دو سوره را با توجه به مقایسه عناصر ساختار وجودی آنها با هم تعیین کنید.

❖ وجه تمایز انسان متقی در هر یک از دو سوره را با توجه به موضوع و غرض کلی سوره تحلیل کنید.

۶- یکی از موضوعات مشترک در دو سوره مبارکه مریم و قصص/ق موضوع ذکر هست. می توان یکبار این دو سوره را با محوریت این موضوع بازخوانی نمود و سپس آن دو را با هم مقایسه کرده و به دیدی جامع تر از موضوع رسید؛ بدین ترتیب که:

❖ جایگاه موضوع را در هر سوره تعیین نمایید ( برای این امر می توان از زاویه یا زوایای زیر به موضوع نگاه کرد):

- می توان به کلمات معرف موضوع در سوره توجه کرد و با توجه به سیاقی که آن کلمات به کار رفته اند، برای فهم بهتر از موضوع از آن سیاق یا سیاق ها گزاره نویسی نمود.

- می توان به ارتباط موضوع با حقایق محکم سوره ( اسماء و اوصاف و افعال الهی) دقت نمود و در نتیجه حقایق احکامی مربوط به موضوع را از سوره استخراج نمود.

- می توان ردّ پای موضوع مورد نظر را در سایر آیات سوره مشاهده نمود. اینکه این موضوع در سایر آیات چگونه تفصیل یافته است و رابطه موضوع با انسان، جریان مؤمنین، جریان کافرین را مشاهده نمود.

- می توان دید چه عوامل یا موضوعاتی در سوره منجر به وقوع موضوع مورد نظر می شود و وقوع آن چه نتایجی می تواند داشته باشد؟ می توان با توجه به آیاتی که به موضوع مورد نظر اشاره دارند مشاهده نمود که منشأ و ریشه موضوع از یک سو و ثمرات و نتایج آن از سوی دیگر چه مواردی هستند.

❖ برای جمع بندی دریافت های خود تا بدین جا، نمودار سوره را با محوریت موضوع مورد نظر رسم نمایید.

❖ با توجه به نمودارها بگویید بیان موضوع ذکر در هر یک از سوره ها چه شباهت ها و چه تمایزاتی دارد.

❖ به اختصار وجوه متمایز موضوع ذکر را با توجه به موضوع کلی و غرض سوره تحلیل نمایید.

❖ جمع بندی خود از موضوع در دو سوره را به اختصار بیان نمایید و در قالب یک نمودار ارائه دهید.